

Clëntenraad Avres
Postbus 3090
4200 EB Gorinchem
info@clëntenraadavres.nl
www.clëntenraadavres.nl
06-17966340

**CLÏENTENRAAD
AVRES**

U staat er niet alleen voor

Gorinchem, 29 maart 2022

Betreft: advies aangaande de notitie met betrekking tot het voorstel tot het vaststellen van beleidsregels eenmalige energietoeslag; daarbij toegevoegd de door ons toegevoegde aandachtspunten en aanbevelingen uit de Handreiking eenmalige energietoeslag 2022 van Stimulansz*

Geachte leden van het dagelijks- en algemeen bestuur,

Allereerst onze complimenten voor uw voortvarend optreden met betrekking tot deze extra uitkering voor de minima. Zonder de restricties die sommige andere steden hanteren. Chapeau!

Wij spreken hierbij bij voorbaat ons vertrouwen uit naar mevrouw Luijten en naar de heer Hoeven: wij weten dat zij alles in het werk zullen stellen de beleidsregels zo te formuleren dat de mensen met een minimum inkomen er zoveel mogelijk profijt van zullen hebben. Zij zullen zich hierbij ongetwijfeld gesteund weten door de heren van Uitert en den Tek.

De notitie ziet er uitstekend uit. Drie kleine aandachtspuntjes:

- Het gegeven dat de gemeente Vijfheerenlanden m.i.v. 1 januari 2022 de 130%-norm hanteert met betrekking tot o.a. alle minimaregelingen, doet ons adviseren deze norm ook te hanteren t.a.v. de eenmalige energietoeslag. Dit scheidt duidelijkheid en vertrouwen en gemoedsrust naar hun burgers toe (zie 2.2 Inkomensgrens)
- Ten aanzien van het plan tot communicatie intern en naar derden: wij vinden het belangrijk dat in berichten (persbericht, websites Avres en gemeenten, maatschappelijke partners) heel nadrukkelijk melding gedaan wordt van:
 - a. de mogelijkheid tot maatwerk
 - b. de mogelijkheid tot beroep op de door ons aanbevolen en nog door u te formuleren hardheidsclausule
- Tenslotte, zie de aanbevelingen en aandachtspunten (overgenomen uit de handreiking van Stimulansz) op de volgende bladzijden: wij hopen dat u deze zult gebruiken.

Met vriendelijke groet,

namens Clëntenraad Avres

Paul Wols (voorzitter)
Marjan Gorter (secretaris)

*aandachtspunten en aanbevelingen uit Handreiking eenmalige energietoeslag 2022 van Stimulansz. Punten die wij tot de onze maken (zie bijlage)

2.2

Inkomensgrens

.... De gemeente heeft de bevoegdheid om zelf invulling te geven aan wat onder een laag inkomen wordt verstaan en hoe dit inkomen wordt getoetst. **Aanbevolen wordt om hiervoor aan te sluiten bij het lokale minimabeleid.** Als voor (het merendeel van) de minimaregelingen in **de gemeente** de inkomensgrens van 120% van de bijstandsnorm geldt, dan geeft de richtlijn aan ook voor de energietoeslag een inkomensgrens van 120% te hanteren. Een inkomensgrens lager dan 120% van het sociaal minimum hanteren is niet wenselijk.

Peildatum en referteperiode

De gemeente bepaalt de peildatum. Dit kan een vaste datum zijn (bijvoorbeeld 1 januari of 1 maart 2022) of de datum van aanvraag van de energietoeslag. Ook bepaalt de gemeente de periode waarover het inkomen in aanmerking wordt genomen, de referteperiode. Dit kan een maand zijn, een aantal maanden of een jaar. Het heeft de voorkeur hiervoor aan te sluiten bij het lokale minimabeleid. Daarmee kan aan zoveel mogelijk huishoudens de toeslag ambtshalve worden toegekend. **De cliëntenraad heeft hier vooralsnog geen mening over: bij de ene minimaregeling geldt de datum van aanvragen, bij een andere geldt een andere datum - voor zover ons bekend. Wij verlaten ons op uw besluit en gaan ervan uit dat u onze aanbeveling van hardheidsclausule en maatwerk zal toepassen.**

2.3

Huishoudens met schulden

Schuldhulppardon

Veel gemeenten kennen bij een aantal minimaregelingen een zogenoemd 'schuldhulppardon' voor gezinnen die een schuldhulptraject volgen (Wsnp of minnelijke schuldregeling). Het gaat hierbij met name om de regelingen bedoeld voor kinderen. **De gemeente kan ervoor kiezen om ook voor de energietoeslag een 'schuldhulppardon' te hanteren en de toeslag toe te kennen aan huishoudens met een inkomen boven de inkomensgrens, die vanwege problematische schulden en deelname aan een schuldhulptraject weinig te besteden hebben (slechts het 'vrij te laten bedrag', circa 95% van de bijstandsnorm).**

2.5

Maatwerk

Het hanteren van een inkomensgrens voor het recht op de energietoeslag betekent dat huishoudens met een inkomen net boven die inkomensgrens niet in aanmerking zullen komen voor de energietoeslag. De verhoging van het richtbedrag van de energietoeslag van oorspronkelijk € 200 naar € 800, maakt het verschil in tegemoetkoming tussen rechthebbenden en net-niet-rechthebbenden groot. Deze net-niet-rechthebbenden kunnen echter in vergelijkbare mate te maken hebben met energiearmoede. **Voor deze groep kan op individuele basis maatwerk geleverd worden met individuele bijzondere bijstand.**

Het is ook aannemelijk dat er situaties zijn waar de sterke stijging van de energiekosten niet in verhouding staat tot de ondersteuning die door Rijk en gemeenten wordt gegeven. En waarbij de aanvrager (bijvoorbeeld door schulden) elke ruimte mist om de hogere kosten op te vangen. Het is denkbaar dat in dergelijke situaties inwoners bezwaar zullen maken tegen de hoogte van de vastgestelde energietoeslag.

Overweeg of en in welke mate de gemeente ook hier met individuele bijzondere bijstand

(artikel 35 PW) of - indien mogelijk - een afstemming van de uitkering (artikel 18 lid 1 PW) maatwerk kan leveren en een aanvullende bijdrage verstrekt.

De beleidsregel biedt in dergelijke situaties geen toereikende afwijzingsgrond. De gemeente is op grond van de wet tot maatwerk verplicht, dit is géén discretionaire bevoegdheid (CRVB:2020:3517).

Toets op hardheid

Er zijn situaties denkbaar waarbij de aanvrager op de peildatum weliswaar niet voldeed aan de voorwaarden voor de energietoeslag, maar de (enige) uitsluitingsgrond slechts van korte duur was. De gemeente kan overwegen om in dergelijke situaties een toets op hardheid van de voorgenomen afwijzing uit te voeren (zie artikel 5 van de modelbeleidsregels) en 12 Handreiking eenmalige energietoeslag 2022 • 22 maart 2022 Naar inhoudsopgave hier zo nodig ook beleidsuitgangspunten voor te formuleren. De hardheidsclausule artikel 16 van de Participatiewet voorziet hier niet in.

Het is aan te raden op het aanvraagformulier de mogelijkheid te geven de energietoeslag toch te kunnen aanvragen, ook als niet aan alle voorwaarden wordt voldaan. Op het modelaanvraagformulier is hiervoor **vraag 4.2 geformuleerd**. De aanvrager moet hierbij aangeven waarom hij denkt wel in aanmerking te kunnen komen voor de energietoeslag.

bijlage: Handreiking eenmalige energietoeslag 2022